

MARKES MANIFEST¹

Participatie van de Markse gemeenschap in de Kortrijkse legislatuur 2025-2030

Meer van onderuit

Meer op maat

Meer lokale ondersteuning

Meer partnerschap

Marke heeft een sterke historiek van lokale dynamiek en lokaal initiatief, gedragen door tal van Markse organisaties. Het meest bekende voorbeeld is het Ontmoetingscentrum dat vanuit de Markse gemeenschap is gegroeid, één van de eerste was in Vlaanderen, en dat ook lange tijd door mensen uit de Markse gemeenschap werd beheerd.

Dit manifest is er omdat we ons zorgen maken over de wijze waarop de relatie tussen het stadsbestuur van Kortrijk en de Markse gemeenschap in de afgelopen legislatuur is geëvolueerd. De lokale dynamiek en lokaal initiatief in Marke staan onder druk door een aantal beslissingen en houdingen van het stadsbestuur van Kortrijk. We willen met dit Manifest oproepen om die relatie bij te sturen om Marke als levendige gemeenschap met heel wat middenveldorganisaties en actieve burgers te versterken en te waarderen als partner voor het stadsbestuur. Die organisaties brengen in Marke burgers samen, kunnen zorgen voor de doorstroom van informatie, kunnen mee sensibiliseren voor nuttige acties in Marke en kunnen daarbij burgers ook actief in de uitvoering ervan betrekken. Dat zijn allemaal onderdelen van een actieve en vitale democratie.

Bij de start van de legislatuur hadden we veel hoop. De ambities rond gebiedswerking en burgerinitiatieven van het stadsbestuur leken te wijzen op een gevoeligheid voor ondersteuning van initiatief van onderuit. Het stadsbestuur kan veel zaken immers niet alleen realiseren. Ingrepen inzake mobiliteit, ontharding ... bijvoorbeeld vereisen medewerking van de Markenaren. Maar Marke kan het ook niet alleen: voor initiatieven op sociaal of cultureel vlak bijvoorbeeld, die vanuit Marke groeien, is medewerking en ondersteuning van het stadsbestuur nodig. Vanuit, in en met Marke werken is daarom zowel voor het stadsbestuur als voor Marke en de Markse

¹ Markes Manifest is een tekst van Marke 2010|2030 en is voorbereid door een brede gespreksronde met tal van instellingen en organisaties van Marke.

organisaties belangrijk. Voor enkele dossiers, zoals het binnengebied van Marke en voor de trage wegen heeft dat overleg ook goed gewerkt.

De praktijk van het Kortrijkse beleid en van de organisatie van de dienstverlening in Marke ging geleidelijk echter de andere kant op. We merken een afbouw van de ondersteuning van Marke en van de dienstverlening in Marke. We zien dat de relatie tussen Marke en de stad Kortrijk steeds meer wordt aangestuurd vanuit de politieke en ambtelijke logica van het stadsbestuur inzake de organisatie van de dienstverlening, het beheer van het cultuurcentrum, inzake gebiedswerking, sociaal beleid en gemeenschapsvorming. In plaats van lokaal initiatief te ondersteunen en lokale verantwoordelijkheid te versterken, krijgen we meer afhankelijkheid van het stadsbestuur en meer eenzijdig opgelegde regelingen vanuit het stadsbestuur.

Daarom is in de volgende legislatuur een bijsturing van de relatie tussen de Markse gemeenschap en het Kortrijkse stadsbestuur noodzakelijk: die relatie moet veel meer dan nu (weer) gericht zijn op samenwerking, op werkingen op maat van Marke en met verantwoordelijkheid in Marke, gebaseerd op partnerschap. Dat moet sterker ondersteund worden door professionelen die voor Marke werken en die niet alleen maar opdrachten van het stadsbestuur in Marke moeten uitvoeren. De rol van dergelijke 'plekwerkers' (zo noemen we de ambtenaren van de stad die in en met Marke werken) is niet te onderschatten: zij kunnen zowel de initiatieven van onderuit ondersteunen en de brug vormen naar het stadsbestuur, als dat ze nodig zijn om plannen van de stad op maat van Marke te vertalen en de uitvoering ervan te laten verlopen in nauwe samenwerking met actieve Markenaars. Dat is concreet werken aan beleid, dat is zichtbare politiek, dat is een actieve democratie. Het is zo dat Marke een nog meer 'vitale gemeenschap' kan blijven en nog meer worden.

De Markse gemeenschap wil aan deze omslag en bijsturing actief meewerken en daarbij ook de eigen verantwoordelijkheid opnemen en versterken.

Cultuur als basis voor gemeenschapsvorming

In de loop van de afgelopen legislaturen is de ondersteuning in en van het Ontmoetingscentrum stelselmatig afgebouwd en die is nu tot een minimum herleid. Er zijn alleen nog mensen die met de administratief – technische aspecten van het OC bezig zijn. Er zijn geen professionelen meer die met beleid en visievorming voor het OC in de relatie tot Marke bezig zijn. Dat is een forse stap achteruit in vergelijking met de vroegere bezetting en dat schaadt de gemeenschapsvorming in Marke. Het OC is meer van Kortrijk dan van Marke. De programmatie van het OC is nu een onderdeel van centralisering binnen de stad en verliest de relatie met het Markse gemeenschapsleven. Dit schaadt de lokale dynamiek die van een actief OC zou moeten uitgaan. Het beheer van het OC is geëvolueerd van een autonome vzw, vervolgens ingebed in één overkoepelende vzw voor alle Kortrijkse OC's en nu volledig opgenomen in de stedelijke organisatie met een opgelegde samenstelling volgens de Kortrijkse stadslogica. Dit maakt het OC tot een speelbal van wisselende

visies in het stadsbestuur, die volledig los staan van wat in Marke leeft en nodig is. Bureaucratie domineert op dynamiek, uniformiteit domineert op maatwerk.

Daarom vragen we een veel sterkere en permanente inhoudelijke ondersteuning van het OC en de ruimte om het beheer weer zelf in Markse handen te kunnen nemen.

Een volwaardige gebiedswerking

De organisatie van de gebiedswerking vanuit het stadsbestuur in Marke heeft al vele vormen gekend. Een sterke gebiedswerking vergt inbedding van 'plekwerkers' van het stadsbestuur in de Markse gemeenschap. Een dergelijke gebiedswerking vergt continuïteit, vereist voldoende werkruimte en autonomie om te kunnen inspelen op wat in Marke leeft en beweegt, in partnerschap met actieve Markse middenveld-organisaties en werkingen, waarvan 'Marke 2010|2030' er slechts één is. Die kenmerken van een sterke gebiedswerking zijn er nu nog nauwelijks: om de zoveel tijd wijzigt de visie daarover binnen het stadsbestuur; de ondersteuning is minimaal; de autonomie en de ruimte voor partnerschap met initiatieven vanuit Marke zijn erg beperkt.

Daarom vragen we een volwaardige en duurzame professionele uitbouw van de gebiedswerking in Marke, in nauwe samenwerking met en inbedding in de socio – culturele werking van het OC en met voldoende autonomie om samen te kunnen werken met actieve burgers en organisaties in Marke. Dat moet bijdragen tot een echte dialoog van onderuit tussen de Markse gemeenschap en het stadsbestuur, op alle domeinen die voor de Markse gemeenschap relevant zijn: ingrepen inzake mobiliteit, infrastructuur, ontharding, sociaal wonen, jeugdlokalen ... het zijn stuk voor stuk zaken waarvoor een partnerschap tussen Marke en het stadsbestuur nodig is om ze in Marke met voldoende draagvlak en op maat van Marke te kunnen realiseren.

Geïntegreerde dienstverlening op maat

Het wijkcentrum en het OCMW, het OC en de administratieve dienstverlening vanuit het stadsbestuur in het OC werken nu eerder naast elkaar en met eigen logica's, elk apart aangestuurd vanuit de politieke verantwoordelijkheid en administratieve opdeling van de stadsdiensten. Daardoor gaan kansen voor meer geïntegreerde dienstverlening en samenwerking verloren.

Daarom vragen we meer ruimte voor een organisatie van de dienstverlening op maat van Marke en gebaseerd op onderlinge samenwerking tussen alle diensten van het stadsbestuur, ongeacht onder wiens bevoegdheid of administratieve diensten ze vallen.

Naar een Markse Gemeenschapsraad

De culturele werkgroep is een verenigingsplatform dat centraal wordt geregeld, volgens de werking van de Cultuurraad Kortrijk. Ook hier domineert de logica van het

stadsbestuur boven die van Marke. Het verenigingsplatform is zeker nuttig maar is beperkt zowel in bereik als in samenstelling.

Marke 2010|2030 is vooral bezig geweest met de brede fysiek – ruimtelijke ontwikkeling van Marke. Dat is ook nuttig, maar evenzeer beperkt. Beide, zowel de culturele werkgroep als Marke 2010|2030, zijn ook aan verjonging toe. Er is daarom nood aan een nieuw initiatief voor participatie vanuit Marke voor het organiseren van het overleg tussen stadsbestuur en de Marke organisaties en actieve burgers. Dat nieuw initiatief moet open functioneren, moet innovatief (mogen) zijn inzake methodes van participatie en om een breed publiek te bereiken. Dat vergt professionele ondersteuning vanuit de plekwerkers in het OC en voor de Markse gebiedswerking..

Daarom bieden we onze medewerking aan het stadsbestuur aan om van bij de start van de nieuwe legislatuur werk te maken van een Markse Gemeenschapsraad, als platform voor overleg en participatie, ondersteund door de professionelen die vanuit het stadsbestuur in en voor Marke werken. In de schoot van en vanuit de Markse Gemeenschapsraad kan plaats zijn voor burger – of wijkbudgetten, werken met gelote panels van Markenaren, brede vormen van hoorzittingen en informatieve bijeenkomsten,... Het zou het forum moeten zijn dat vorm geeft aan het partnerschap tussen het stadsbestuur en de Markse gemeenschap.

Dit Manifest geeft weer hoe wij de verhouding tussen Marke en het stadsbestuur van Kortrijk willen verbeteren.

In het Memorandum, dat als aparte tekst wordt gepubliceerd, brengen we een aantal dossiers samen die het voorwerp kunnen zijn van het overleg van onderuit, de samenwerking en het partnerschap waarvoor we pleiten in dit Markse Manifest.